

YABANCI DİL TÜRKÇE DERS KİTAPLARINDA KÜLTÜREL ÖGELERİN YERİ *

THE PLACE OF CULTURAL ITEMS IN THE BOOKS TEACHING TURKISH AS A FOREIGN LANGUAGE

Gülden TÜM ** Özlem Sarkmaz ***

ÖZET: Bu çalışmanın amacı, Türkçeyi yabancı dil olarak öğreten ders kitapları arasında en çok kullanılan TÖMER Yeni Hitit kitaplarının dil ve kültür kavramlarının birlikte öğretildiğinde daha kalıcı olması gerçeğinden yola çıkarak kültürel öğeleri ne ölçüde içerdiğinin incelenmesidir. YENİ HİTİT 1, 2 ve 3 Kitaplarındaki okuma metinlerinin taraması yapılmıştır. Veriler kültürel öğelerin üniteler arasında dengeli dağıldığını göstermektedir.

Anahtar Sözcükler: Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi, ders kitapları, kültürel öğeler

ABSTRACT: The purpose of the study is to take into consideration of the use of cultural items in the Turkish language Teaching books titled YENİ HİTİT, the mostly common used ones in the field. In order to reach the data, all the texts in these books are analyzed and the results show that the cultural items are not distributed equally throughout the units in the books.

Keywords: Turkish, communication, television, programs, commercials.

1. GİRİŞ

Türkçenin yabancı dil olarak öğretilmesinde kullanılan yöntemler kadar ders araç ve gereçleri de çok önemli bir yer tutmaktadır. Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi konusunda yazılan kitaplarla ilgili yapılan çalışmalarda etkinlik, ünite/tema çeşitliliği, temel dil becerilerine belirli ölçüde yer verilmesi, yönerge ve yönlendirme kullanılması konularında çalışmalar vardır. Ancak, bu konuların öğrenim isteğini tam olarak gerçekleştiremediği ve kültürel faktörlerin de incelenmesi gerekliliği görülmektedir (Peçenek 2008; Tüm 2010; Yaylı 2007; Yorulmaz 2000).

Gelişmiş toplumlar kendi dillerinin yabancı dil olarak öğretimiyle ilgili hazırladıkları ders kitaplarının içeriği bakımından öğrencinin temel ihtiyaçlarından özel istemlerine kadar geniş bir yelpazeye sahiptir. Hazırlanan kitaplar dilin kullanımı, dilbilgisi, ses bilgisi ve kelime bilgisi öğrenmenin yanısıra iletişim kurmak amacıyla o dilin konuşulduğu toplumun kültürel değer ve normlarını da içermektedir. Örneğin, Atasözleri ya da deyimler dilleri güzelleştiren ve dillere belirtken bir biçim sağlayan zenginlikler olarak kitaplarda yer alır. Vygotsky'nin (1986) de vurguladığı gibi konuşulan dil ve insanların düşünce gelişimleri arasında çok yakın bir ilişki vardır ve bu bağlamda kültürel değerler ile normlar da büyük bir etkiye sahiptir. Çünkü kültür kavramı yabancı dil eğitimi açısından ele alındığında sanatsal, toplumbilimsel, anlamsal ve edimsel olarak öğrencilerin karşısına çıkarak soyut ve somut değerleri yaşamla ilişkilendirir. Bu kavramların ders kitaplarında sıklıkla kullanılması öğrencilerin dil faktöründen kaynaklanan yanlış anlamaları da ortadan kaldıracaktır.

1.1 Dil Öğretim Kitaplarında Kullanılan Kültür Öğelerinin Yeri ve Önemi

Yabancı dil öğretimiyle ilgili ders kitaplarının amacı iletişimsel yetiyi geliştirmek, dilin doğasına ve öğrenimine karşı bir farkındalık oluşturmak, yabancı kültürü iyice incelemek ve yabancı kültürdeki insanlara karşı olumlu tutumlar geliştirmek olarak sıralanmaktadır (Özışık, 2007). Bu amaçlar doğrultusunda özenle seçilerek hazırlanan ders kitaplarının içeriği öğrencilerin hedef dilin kültürüne ön yargısız yaklaşım duygudaşlık kurabilmelerine hizmet eder. Bir anlamda ders kitapları

* Bu çalışma 1-3 Temmuz, 2010 tarihinde yapılan III. Uluslararası Türkçenin Eğitimi-Öğretimi Kurultayında sunulmuştur.

** Yard.Doç,Dr, Çukurova Üniv. Eğitim Fakültesi İngiliz Dili Anabilim Dalı, guldentum@cu.edu.tr

*** İngilizce Öğretmeni, İskenderun Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi, ozlem_sar@hotmail.com

sadece resmi müfredat çerçevesinde bir takım kültürel değerleri içermezler aynı zamanda “saklı müfredat” çerçevesinde de dolaylı yoldan kültürel değerleri yansıtırlar (Kılıçkaya, 2004). Ders kitaplarında yer alan kültürel öğeler değerlendirilirken kalıplaşmış sözceler, atasözleri ve özdeyişleri içerip içermemesi bakımından da incelenmelidir.

Cortazzi ve Jin (1999) yabancı dil olarak İngilizce öğretiminde kullanılan ders araç ve gereçlerini içerdikleri kültürel öğeler bakımından üç gruba ayırır:

- 1- *Kaynak kültüre dayalı ders kitapları*: Öğrencilerin ülkelerini ziyarete gelen yabancılara kendi kaynak kültürlerini tanıtmaya amaçlıdır. Ülkemizde okutulan İngilizce ders kitaplarının bir kısmında görüldüğü gibi ülkemizin tarihi ve turistik yerlerini, Nasreddin Hoca gibi ulusal karakterleri İngilizce olarak tanıtan kitaplar örnek olarak verilebilir.
- 2- *Hedef dilin kültürüne dayalı kitaplar*: Hedef dilin kültürünü temel alan kitaplar olarak tanımlanabilir.
- 3- *Uluslararası hedef kültürünü temel alan kitaplar*: İngilizce konuşulan veya İngilizcenin birinci veya ikinci dil olarak değilse bile uluslararası dil olarak konuşulduğu ülkelere ait kültürel içeriğe sahip kitaplar olarak tanımlanabilir.

Cortazzi ve Jin bu üç grubun kültürlerarası edinci geliştirmek için yeterli olmasa da öğrencilerin yabancı dil öğrenirken kültürel gelişimlerinde cesaretlendirici bir eğitim olduğunu belirtmektedir. Aynı olgudan yola çıkarak Türkçenin yabancı dil olarak öğretilmesi gereken kitaplarda da bu üç grubun ele alınması öğrencilerin hedef kültür ile uluslararası kültür arasında bir bağ kurmalarında yardımcı olabilir.

1.2. Konu ve Özgün Metin Seçimi

Ders kitaplarındaki kültürel öğelerin sunumunda konu ve özgün metin seçimi önemli rol oynar. Özgün metin seçimi öğrencilerini sözcüklerini değil, deyimlerini, kalıplaşmış sözlerini, atasözlerini, terimlerini ve çeşitli anlatım türlerini içeren bütünü göstermektedir (Kaili ve Çeltek, 2010). Dolayısıyla, sözcüğüyle beraber sadece kaynak kültüre ait metinler değil öğrencilerin kendi kültürleriyle de karşılaştırma yapabilecekleri evrensel kültüre dayanan metinler seçilmesi öğrencilere analiz yapma fırsatı verir.

Ancak özgün olmayan yapay metinlerle sunulan dil, öğrenmenin temel amacı olan iletişimsel edinc kazanımını olumsuz yönde etkileyebilir. Yapay metinler öğrencilere gerçek yaşamda kullanılmak zorunda oldukları dil yapıları, deyimler, kelime bilgisi, karşılıklı konuşma kuralları ve stratejileri açısından yeterince yarar sağlamazlar. Alptekin (1993) özgün metinlerin yeterli kültürel altyapıya sahip olmayan öğrenciler tarafından anlaşılamayabileceğini, özgün metin seçiminin oldukça zor olduğunu, öğrencilerin metni anlamamalarının isteklendirmelerini olumsuz yönde etkileyebileceğini belirtmektedir. Lizst (2005:19) ise özgün olmayan ancak kolay anlaşılabilir metinler ile özgün olan ancak zor anlaşılabilir metin kullanımından, öğretme ve öğrenme amaçlarına hizmet eden nispeten özgün olan metinlerin kullanımının önemini vurgular. Sunulan metin öğrenci metin ilişkisi için metnin sunduğu yabancı dünya ile kendi dünyası arasında ne çok az ne de çok fazla fark olmalıdır. Az fark öğrencinin deneyimlerinde farklılık yaratmayacak çok fark ise öğrencinin okuma isteğini olumsuz yönde etkileyecektir. Kaili ve Çeltek (2010) metinlerdeki konuların kümeleştirilerek öğrencinin sözcüğü ve kavramları bütünsel olarak edinmesinin hedeflendiğini belirtmekte ve konuları sağlık, toplum-insan, gelenekler, gezi, edebiyat, psikoloji, popüler bilim ve teknoloji, basın ve haber, sanat, eğitim ve çevre olarak sınıflandırmaktadır. Çakır (2006) kültürel içeriğin günlük yaşam, aile, yaşam koşulları, okul-arkadaş ilişkileri, boş zaman etkinlikleri, festivaller, kutlamalar ve evlenme gelenekleri ile ilgili tartışmalarla sunulabileceğini belirtirken, Brooks (1986) ise ders araç ve gereçlerinde kullanılan konulardaki kültür öğelerini şu şekilde sıralar:

- Selamlaşma, ayrılma, arkadaşlar arası ayaküstü konuşmalar, yeni bir kişiyi tanıştırma,
- Kişilerarası konuşmalarda yaşa, yakınlık derecesine, sosyal çevre ya da koşula, resmi durumlara göre konuşmada kullanılacak söz ve kalıplar,
- Randevu verilmesi ve randevuya geliş saatleri,
- Birini bir yere davet etme, çıkma teklif etme, flört,

- Hedef dili öğrenirken yapılabilecek muhtemel hatalar ve bu hataların hedef kültürde yaratacağı etkiler, söylenmemesi gereken kelimeler ve sorulmaması gereken sorular,
- Kelime ve yapı açısından yazım dili ve konuşma dili arasındaki farklar,
- Gelenekler, efsaneler, hikâyeler,
- Festival tarihleri, sebepleri, kutlama şekilleri,
- Müzik, edebiyat, okunan kitaplar, çocuk edebiyatı, çocuk şarkıları,
- Evde, okulda, halka açık alanlarda, askeri kurumlarda, törenlerde, vb, yerlerdeki kurallar,
- Tatil zamanları, süreleri, tatilde gidilen yerler, yapılanlar,
- Oyun alanları, oyunlar, yarışmalar, sporlar, hobiler,
- Telefon konuşmaları, arkadaşlık ilişkileri, kulüpler, gruplar,
- Bir kişinin odasında bulunan kişisel eşyalar veya evdeki elektronik eşyalar,
- İklim şartları,
- Temizlik standartları, Sağlık sistemi, sağlık problemleri konusundaki yaklaşımlar,
- Radyo ve televizyon programları,
- Ulaşım, trafik,
- Mektup yazma, postane sistemi,
- Evde yenen yemekler, masadaki oturma düzeni, yemekteki konuşmalar,
- Dışarıda yenen yemekler ve yendiği yerler, yemek arası yiyip içme,
- Gece hayatı, tiyatro, sinema, içecek ve alkol kullanımı,
- Müzeler, sergiler, hayvanat bahçeleri, ev hayvanları,
- Şehir ve kırsal kesim arasındaki farklar,
- Para biriktirme, tasarruf yöntemleri,
- Meslek çeşitleri, gözde meslekler, iş olanakları.

Sonuç olarak, bu çalışmanın amacı yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kullanılan ders kitaplarındaki metinlerin ne ölçüde kültürel öğeler içerdiğini tespit etmektir. Çünkü dil öğreniminde araçlar sadece dilin öğretimi için değil aynı zamanda kültürün kazanılması bakımından da önemli bir rol oynamaktadır.

2. YÖNTEM

Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde kullanılan ders kitaplarının incelenmesinde nitel araştırma yaklaşımı *metin içeriği inceleme* yöntemi kullanılmıştır. Bu yöntem gerçekleştirilirken sadece ders kitaplarındaki okuma metinleri ele alınmıştır. İncelemeye tabi tutulan metinler, kültürel öğelerinin yer alması ve bu öğelerin uygulanabilirliğinin dilin iletişimsel ve bilişsel anlamda edinilmesindeki katkısının belirlenmesi için değerlendirilmeye çalışılmıştır.

2.1. Araştırmanın Örnekleme

Bu çalışmada Ankara Üniversitesi TÖMER tarafından hazırlanan Yeni Hitit Yabancılar İçin Türkçe ders kitapları örneklem olarak seçilmiştir. Sadece Yeni Hitit serisinin veri olarak seçilme amacı gerek Türkiye’de gerekse yurtdışındaki özel ve resmi kurumlarda bu serinin yaygın olarak kullanılmasıdır.

2.2. Sınırlılıklar

Bu çalışmada Yeni Hitit serisinin sadece ders kitapları incelemeye alınmıştır. Yeni Hitit 1, 2 ve 3 ders kitaplarında yer alan kültürel öğelerin en çok metinlerde bulunabileceği varsayımından yola sadece okuma anlama metinleri ile sınırlandırılmıştır.

2.3. Verilerin Analizi

Örneklemedeki ders kitapları metin tarama tekniği kullanılarak kültür ile ilgili öğelerin metinlerde yer alıp almadığı ve metinlerin Atasözleri, deyimler, kalıpsöz ve argo içerip içermediğini ve bu öğelerin ünitelere göre dağılımı tespit edilmiş ve elde edilen veriler tablolarda gösterilmiştir.

3. BULGULAR

Bulgular Yeni Hitit ders kitaplarında (12 ünite ve her ünite de 3 alt konudan oluşan) yer alan okuma metinlerindeki kültürel öğeler taranarak elde edilmiştir.

3.1. Yeni Hitit 1 Yabancılar için Türkçe Ders Kitabı (Temel Düzey)

Yeni Hitit 1 kitabı başlangıç düzeyi olup *Merhaba, Günlük Hayat, Yakın Çevremiz, Zaman Geçiyor, Afiyet Olsun, Bürokrasi Her Yerde, Gelecek De Bir Gün Gelecek, Rivayet Odur Ki.., Farklı Dünyalar, Medya, Sağlıklı Bir Yaşam, ve Yolculuk* başlıklı temaları 12 ünite de 3 alt grup altında vermektedir.

Hedef kitlesi dil öğrenen üniversite düzeyindeki öğrenciler olduğundan öncelikli olarak bu öğrencilerin gündelik yaşamlarında kullanabilecekleri dil yapıları üzerinde durulmuştur. Özgün metin kullanımı açısından özgeçmiş, fatura, menu ve gazete ilanları gibi metinlere yer verilmiştir. Metinlerin içerikleri evrensel temalardan seçilerek kültürlerarası boyut taşımaya özen gösterilmiştir [Örneğin, “Mutfak Kültürleri ve Sağlığımız (Coşkun Aral, s.64), masallar Kırmızı Başlıklı Kız (s.92) , “Farklı dünyalar” (s.104), Yılbaşı kutlamaları (s.107), kadın-erkek ilişkileri (s.108)]. Ayrıca, kalıplaşmış örneklere (stereotypes) yer verilmemiş olması, kadın erkek cinsiyet ayrımcılığı yapan örneklerden kaçınılması da bir anlamda olumlu bir özellik olarak algılanabilir. [Bayan Taksici, (s.47); Erkek Dadılar (s.109)]. Kitapta bütünüyle hedef dil kültürüne yönelik örnekler verilmesi yerine, evrensel temalara yer verilmesi öğrencilerin çok kültürlü öğrenme ortamlarında bulunmalarından dolayı kültürel farkındalıklarını arttırmayı hedeflemektedir.

Her ne kadar, evrensel temalar kullanılması öğrencilerin sınıf ortamında birbirlerini daha iyi anlamalarına ve iletişim kurmalarına yardımcı olsa da, hedef dil kültürüne ait öğelerin evrensel öğelere oranla daha sınırlı tutulması öğrencilerin hedef kültürden uzaklaşmalarına neden olabilir. Kitaptaki şehir tanıtımı (s.42), alışveriş alışkanlıkları (s.63), resmi kurumlar (s.68 ve 80), efsaneler (s.95), coğrafi bölge (s.100), geçmiş dönem özellikleri (p.115) gibi konuların olması, bu bilgilerin resim ya da fotoğraf gibi görsellerle desteklenmesi, modern şehir kültürünü yansıtan örneklerin seçilmesi ve hedef dil kültürünün çağdaş, modern yaşam kültürü ile alışkanlıklarının tanıtılması oldukça olumlu iken kültürel öğelerde köy hayatına yer verilmemesi öğrencilerin farklı tarzdaki yaşamları algılamalarını da zorlaştıracaktır. Brooks'un (1986) metinlerdeki kültürel öğeleri içeren sınıflandırmasında yer alan davetler, evde yenen yemekler ve masa düzeni ile ilgili bilgilerin olmayışı öğrencilerin hedef kültür içerisindeki yaşamlarında karşılaşacakları iletişimsel yaklaşımlarında yanlış davranışlarıyla sonuçlanabilir.

Kitap ünitelerinde okuma parçaları genellikle bir başlıkla verilmektedir. Oysaki okuma parçalarına geçmeden önce konuya hazırlık açısından beyin fırtınasına katkı sağlayacak birkaç soruya yer verilmesi yararlı olabilir. Başlangıç düzeyinde deyimlerin öğretilmesi zor olsa da basit deyimlere ve konuya uygun kalıplaşmış sözcelere ve Atasözlerine yer verilmesi öğrencilerin iletişim problemleri yaşamasını engelleyebilir. Örneğin, Afiyet Olsun başlıklı ünite de *Eline Sağlık* ya da *Elinize Sağlık* gibi kalıplaşmış sözcelere yer verilmemesi, gerçek yaşamda öğrencilerin çok daha kolay iletişim kurmalarını zorlaştırarak iletişimsel becerilerini geliştirmelerini geciktirebilir. Yeni Hitit 1 kitabında kültürel değerlerin kullanımı ile ilgili içerik analizinde elde edilen veriler aşağıdadır:

Deyimler	
Ünite 1	Hoşça kal, hoş geldiniz, hoş bulduk, afiyet olsun, geçmiş olsun
Ünite 7	Allah Allah, ne olur, hayatını kurmak
Ünite 9	Denk gelmek, fark etmez, sen bilirsin

Atasözleri	
Ünite 12	Çok okuyan değil, çok gezen bilir.

Kalıpsöz	
Ünite 1:	Güle güle, bir şey değil

Atasözleri, deyim ve kalıpsözler dilleri güzelleştiren ve bireysel olarak dünya dillerine belirtken bir biçim sağlayan zenginlikler olmalarına rağmen, Hitit 1 ders kitabında yeterince yer almamıştır. Ders kitaplarında bu zenginliklere az da olsa yer verilmiş olması öğrencilerin Türkçenin söz varlığıyla tanışmaları açısından önemlidir. Bu sözcelerin ünitelerarası dengeli dağılımları durumunda Türkçe öğrenirken yapılabilecek hatalar ve bu hataların hedef dil kültüründe yaratacağı olumlu ya da olumsuz tepkiler konusunda da öğrenciler aydınlatılmalıdır.

Tablo 1. Yeni Hitit Temel Düzey Ders Kitabında Yer Alan Okuma Metinlerinin Kültürel Ögelere Göre Dağılımı

Kültürel Ögeler	F	%
Türk kültürü	23	38,3
Türk kültürü ve farklı kültürler*	3	5,0
Farklı kültürler	6	10,0
Genel konular	28	46,7
TOPLAM	60	100,0

*Türk kültürü ve yabancı kültür ile ilgili öğeleri birlikte içeren metinlerdir.

Tablo 1. okuma metinlerinin yaklaşık %46.67'sinin genel içerikli konulardan seçilmiş olduğunu göstermektedir. Okuma metinlerinin yaklaşık %38.33'ü ise Türk kültürüne ait ögeler taşıyan metinlerdir. Başlangıç düzeyinde öğrencilerin hedef kültürü yakından tanıyabilmeleri için kültürel değerlerin metinlerde çok miktarda sunulması gerekmektedir. Böylece, öğrenciler hedef dilin sözdizimsel özelliklerini ve söz varlığını anlayacak ve kısa sürede hedef dilde bilişsel becerilerini kullanarak iletişim kurmayı başaracaklardır.

3.2. Yeni Hitit Yabancılar için Türkçe Ders Kitabı (Orta Düzey)

Yeni Hitit 2 Orta düzey Yabancılar için Türkçe Ders Kitabında yer alan temalar *iş dünyası, spor, hayaller, moda, eğitim, sanat, icatlar, doğa, sinema, mitoloji, bayramlar* ve *insana dair farklılıklar* olarak sıralanmıştır. Kitapta yer alan 72 okuma metninin 56 tanesi gazete, dergi, web sayfası gibi kaynaklardan alınmış özgün makalelere dayanmakta ve konular öğrencilerin ilgisini çekebilecek farklı temalardan seçilmiştir.

Yeni Hitit 2 ders kitabındaki konular da öğrencilerin kendi kültürlerinde rastlayabilecekleri evrensel içeriğe sahiptir. Örneğin, *İş Dünyası* konusunda (s.10-16) pazartesi sendromu, işkoliklik, başarının sırları gibi konu başlıkları seçilmiş, popüler Türk işadamı, gazeteci ve yönetmen gibi farklı mesleklere sahip insanlar tanıtılmıştır. Spor Temalı Ünite de olimpiyat tarihi, ünlü sporcular ile ilgili bilgi verilirken, Türk takımları ve kadın fanatikler konusu ile kültürel ögeler eklenmiştir. Moda ile ilgili olarak Anadolu'da Giyim (s.45), Sanat Her Yerde (s.70), Anadolu Ateşi (s.76), Tabiatla Geçen Çocukluğumuz (s.94), Antalya Film Festivali (s.108), Binlerce Hurafe (s.118), Anadolu'nun Sırları (s.122), Eski Bayramlar (s.128), Bahar Bayramları, (s.130), İnsana Dair Ünitesi (s.146,148) Türk kültürüne ait örnekler içermektedir.

Kitaptaki okuma metinlerinin sayıca çok olması öğrencilerin isteklendirilmelerini etkileyecek bir faktör olabilir. Konuşma etkinliklerine daha çok yer vermek öğrencilerin iletişimsel becerilerini artırabilir. Ancak Brooks (1986) kültürel sınıflandırmasında gelenekler konusunda sorulmaması gereken sorulara yer verirken Yeni Hitit 2 ders kitabında değişik konular olmasına rağmen (Binlerce Hurafe), bu konuda kültürel açıdan sorulmaması gereken konularla ilgili bilgilendirmeye rastlanmamıştır. Ayrıca bayramlar konusunda da törenlerde olması gereken kurallar örtük biçimde ve yetersiz verilmiştir. Hedef dildeki deyim ve atasözlerini öğrenmek öğrencilerin iletişimsel becerilerini geliştireceğinden bu kitapta deyim ve atasözlerine de yer verilerek öğrencilerin hedef dili etkin konuşabilmeleri amaçlanmıştır. Aşağıdaki liste Atasözleri ve deyimler açısından incelendiğinde Yeni Hitit 2 Orta düzey ders kitabı Yeni Hitit 1 Temel düzey ders kitabına oranla daha fazla yer verildiği görülmektedir.

Deyimler	
Ünite 1	Kılı kırk yarmak, aklını çelmek, çaktırmamak, önüne geçmek
Ünite 2	Kendine gelmek, kendinden geçmek, kendini vermek, kendini zor tutmak, kendini alamamak, kendini tutamamak, kendini kaptırmak, kendini toplamak, sona ermek, anlam verememek, akla karayı seçmek, dolup taşmak
Ünite 3	Diline dolamak, kulak asmamak, razı olmak, pişmanlık duymak, hayal kırıklığına uğramak, ders almak, deneyim kazanmak, aklını çelmek, kendini ateşe atmak, sınırlarını zorlamak, gökte ararken yerde bulmak, yağmurdan kaçarken doluya tutulmak, kaş yapayım derken göz çıkarmak, boynuz isterken kulaktan olmak
Ünite 4	Kestirmek, gözlemek, karar vermek
Ünite 5	Hayata atılmak, zaman aşımına uğramak, ayak uydurmak, altını üstüne getirmek, başının etini yemek
Ünite 6	Sahneye çıkmak, sahneye koymak, rol yapmak, yok satmak,
Ünite 7	Gözüne ilişmek, gözardı etmek, kafa yormak, ağzına fermuar çekmek, parlak fikir
Ünite 8	Göz ucuyla bakmak, göz gezdirmek, sudan ucuz olmak, iki gözü iki çeşme, imdadına yetişmek, enine boyuna düşünmek
Ünite 9	Akla karayı seçmek, üstüne başka tanımamak
Ünite 10	Denk gelmek, yara açmak
Ünite 11	Burnunda tütme, bayram etmek, bayram değil seyran değil, elbirliği yapmak, akıl etmek, şamata koparmak, gününü gün etmek, bir yaşına daha girmek
Ünite 12	Farkına varmak, fark etmek, fark gözetmek, farkında olmak, fark atmak, kulaklarını tıkamak, aklını kurcalamak, yoldan çıkmak, kopmak, kastetmek, saymak, taviz vermek

Atasözleri	
Ünite 1	Ekmek aslanın ağzında.
Ünite 5	Ağaç yaşken eğilir.
Ünite 11	Elle gelen düğün bayram. Arife günü yalan söyleyenin bayram günü yüzü kara çıkar. Kambersiz düğün olmaz.
Ünite 12	Her koyun kendi bacağından asılır. Bana dokunmayan yılan bin yaşasın. Dost kara gün içindir. Azla yetinen çoğu bulamaz. Akıllı düşünene kadar, deli oğlunu evermiş, torunu olmuş. Akıllı köprüyü arayınca dek deli suyu geçer. Deli deliyi görünce çomağını saklar. Deliden al uslu haberi. Deli ile çıkma yola, başına getirir bela. Deliye taş atma başını yarar. Deli dostun olacağına akıllı düşmanın olsun.

Yeni Hitit 2 ders kitabında değişik ünitelerde yeterli sayıda deyim kullanılmasına rağmen ünitelere göre dağılımına bakıldığında atasözlerine yeteri kadar yer verilememiş ya da sadece bir üniteye sayı olarak çok fazla atasözü verilerek üniteler arasında bir dengesizlik oluşmasına neden olmuştur. Hâlbuki, atasözleriyle bezenmiş diller öğrencilerin öğrendikleri dilin kültürel güzelliklerini ve kendine has özelliklerini görmesini sağlayacağından gerekli atasözlerinin üniteler arasında belirli bir düzen içerisinde sunulması yararlı olacaktır.

Tablo 2. Yeni Hitit Orta Düzey Ders Kitabında Yer Alan Okuma Metinlerinin Kültürel Ögelere Göre Dağılımı

Kültürel Ögeler	F	%
Türk kültürü	33	45,2
Türk kültürü ve farklı kültürler	6	8,2
Farklı kültürler	8	11,0
Genel konular	26	35,6
TOPLAM	73	100,0

*Türk kültürü ve yabancı kültür ile ilgili ögeleri birlikte içeren metinlerdir.

Tablo 2.'de görüldüğü gibi ders kitabındaki okuma metinlerinin yaklaşık %45'i hedef dil kültürüne ait öğelerden oluşmaktadır. Genel içerikli konuların oranı ise %35.62 olarak görülmektedir. Bu tablodan da görülmektedir ki dil öğrenme-öğretme sürecinde öğretmenlerin neler öğreteceğini ve öğrencilerin neler öğreneceğini önemli ölçüde etkileyen metinlerdir. Bu yüzden hedef dili öğrenen öğrenciler için ders kitaplarının temel gereksinim olduğunu unutulmamalı ve metinler bu açıdan ele alınmalıdır. Çünkü Türkçenin anlatım gücü ve Türk kültürünün zenginliği ancak ders kitaplarında kullanılan metinler yoluyla öğrencilere aktarılabilir.

3.3 Yeni Hitit 3 Yabancılar için Türkçe Ders Kitabı (Yüksek Düzey)

Yeni Hitit 3 Yüksek Düzey Yabancılar için Türkçe Ders Kitabını oluşturan temalar *Edebiyat dünyası, Gençlik, Takıntılar, Dünya kültürü, Para, Dil ve İletişim, Mizah, Müzik, Yapı ve Yapım, Televizyon, İnsanın Beyin Gücü ve Evren* ile ilgili temalar olarak sıralanabilir. Gazete, dergi ve web sitesi gibi kaynaklara ek olarak Aziz Nesin, Aşık Veysel, Turgut Özakman, Atilla İlhan, Cahit Sıtkı Tarancı, Can Yücel, Murathan Mungan gibi ünlü Türk şair ve yazarlarının yanı sıra popüler köşe yazarlarının da yazılarına yer verilmiştir. Kültürlerarası özelliklere sahip metinlere ek olarak Eski Türk Evlerinin Mimarisi (s.104), Türkiye'nin En Güzel 10 Heykeli (s.106), Assos (s.110) gibi hedef dil kültürüne ait bilgi veren konular da verilmiştir. Özellikle, okuma metinleri öğrencilerin ilgisini çekecek konulardan, öğrencilerin dilbilgisi ve sözcük bilgisi dağarcığını geliştirecek düzeyde hazırlanmıştır. Ancak öğrencilerin dili, kültürün dördüncü boyutu olan "uygunluk kavramı" çerçevesinde de öğrenmesi kendilerini yanlış ifade etmelerini engelleyecektir. Bu bakımdan Türk kültürüne ait bilgiler verilirken kültürün uygunluk boyutunun da vurgulanmasında yarar vardır. Toplumsal kurallar konusunda bilgi verilmesi ve söz eylemlerin kullanımı konusunda farklı etkinlikler olması da öğrencilerin dil kullanım becerilerini geliştirecektir. Ancak, Brooks'un (1986) kültürel sınıflandırmalarında yer alan evde, okulda, halka açık alanlarda, askeri kurumlarda, törenlerdeki kurallarla ilgili bilgiye rastlanmamıştır. Ayrıca sigara içme konusunun da evrensel olması ve Türkiye'de yasaklar olmasına rağmen bu konuda da bir bilgiye rastlanmamıştır. Kültürel sınıflandırmada bazı konular yer almazken gelenekler, yaşamlar, yiyecekler ve geleneksel kıyafetler ile ilgili bilgi veren ve değişik kültürlerin sosyal görüşleri konusunda zenginleştirici bir rol üstlenen atasözleri, deyimler ve kalıpsözlere aşağıdaki listede de görüldüğü gibi Yüksek düzey ders kitabında, Orta düzey ders kitabına oranla daha çok yer verildiği görülmektedir.

Deyimler	
Ünite 1	Laf işitmek, başından geçmek, havaya girmek, hoşuna gitmek, nutku tutulmak, akli ermek, sonu gelmek, kaşlarını çatmak, gülmekten kırılmak, pot kırmak, yüzü kızarmak
Ünite 2	İçini dökmek, yediği içtiği ayrı gitmemek, bir kalemde silmek, akıl vermek, havadan sudan konuşmak, içli dışlı olmak, ikili oynamak, arası açılmak, sırtından vurmak, işi düşmek, taş çıkarmak, kestirmek
Ünite 3	İçi içini yemek, kendini tutmak, kendini kaybetmek, ödü kopmak, dizlerinin bağı çözülmek, tutkuya kapılmak
Ünite 4	Ağızına layık olmak, iştahını kabartmak, damak tadına hitap etmek, mideye indirmek
Ünite 5	İşten değil, enine boyuna düşünmek, para dökmek, parasını sokağa atmak, paraya kıymak, yanıp tutuşmak
Ünite 6	<i>Argo deyimler:</i> dümen yapmak, kazık yemek, makaraya almak, pergelleri açmak, kem küm etmek, makaraları koyvermek, abayı yakmak, ne şiş yansın ne de kebab,öp babanın elini, ne hali varsa görsün, şeytan görsün yüzünü, ununu eleyip eleğini asmak, üstüme iyilik sağlık, çiğ yemedim ki karnım ağrısın
Ünite 7	Şaka gibi gelmek, şaka kaldırmak, şakası yok, şakaya vurmak, şaka maka, eşek şakası, benden söylemesi, alemi var mı, işin içinden çıkmak, kestirip atmak, köşeyi dönmek, damgasını vurmak, yediği önünde yemediği ardında, gülüp oynamak, gülmekten kırılmak, kahkahayı basmak, kahkahayı ağızında söndürmek, kahkaha atmak, gülerken ısırarak.
Ünite 8	Kulağının pası silinmek,

Ünite 9	Adam olmak, hata etmek, yetinmek, tehdit etmek, gözardı etmek.
Ünite 11	Peşinde olmak, her yere çekmek

Atasözleri	
Ünite 5	Aza kanaat etmeyen çoğu bulamaz. Azıcık aşım kaygısız başım. Ak akçe kara gün içindir. Zengin malı züğürdün çenesini yorar. Varsa pulun, herkes kulun; yoksa pulun, dardır yolun. Verip pişman olmaksansa, vermeyip düşman olmak yeğdir. Parayı veren düdüğü çalar. Para parayı çeker. Para ile iman kimde olduğu bilinmez.. Fazla mal göz çıkarmaz. Aç, tokun halinden anlamaz.
Ünite 6	Tatlı dil yılanı deliğinden çıkarır. Bıçak yarası geçer dil yarası geçmez. Dilin kemiği yoktur. Bir dil bir insan, iki dil iki insan. İstemem yan cebime koy.
Ünite 11	Acele işe şeytan karışır. Aşığa Bağdat sorulmaz. Atın ölümü arpadan olsun. Eşeğini sağlam kazığa bağla, Önüne bakma sonuna bak. Bin dost az, bir düşman çok. Gönül ferman dinlemez. Bugünün işini yarına bırakma.

Kalıpsöz	
Ünite 5	Değmesinler keyfimize
Ünite 7	Şaka yollu, oldum olası, olsun bitsin

Yeni Hitit 3 ders kitabında deyimler Atasözleri ve kalıpsözler değişik ünitelerde kullanılmıştır. Bu söz kalıpları ile ilgili bilgiler dilbilimsel analizlere dayalı olmasa da temelde dilin önemli parçalarıdır. Farklı kültürlerin mizahı, dilin kültürel ve tarihi geçmişi ve yapısı hakkında bilgi verirler. Bir anlamda Atasözleri kısa yollar olarak konuşmacıya kolaylık sağlamaktadır. Kısa şekilde ifade edilen kalıpsözler yoluyla da dil birimlerinin doğru kullanılması kolaylaşacaktır. Özellikle günlük yaşam içerisinde dilin bir bütün olarak öğrenilmesi öğrencilerin iletişim köprüsünü iyi kurmalarını sağlar. Bir anlamda atasözleri, deyimler ya da kalıplaşmış sözler dilde çok önemli yer tutmakta yabancı dil öğreniminde de anadilindeki kadar önem taşımaktadır.

Tablo 3. Yüksek Düzey Türkçe Ders Kitaplarındaki Okuma Metinlerinin Kültürel Ögelere Göre Dağılımı

Kültürel Ögeler	F	%
Türk kültürü	8	17,8
Türk kültürü ve farklı kültürler*	2	4,4
Farklı kültürler	9	20,0
Genel konular	26	57,8
TOPLAM	45	100,0

*Türk kültürü ve yabancı kültür ile ilgili öğeleri birlikte içeren metinlerdir.

Tablo 3. incelendiğinde konuların yaklaşık %57.78'inin genel içeriğe sahip olduğu görülmektedir. Hedef dil kültürüne ait öğeler taşıyan metinlerin oranı ise %17.78'dir. Yüksek düzeyde hedef kültür ile ilgili olan metinlerin öğrencilerin hedef kültürü yakından tanıyabilmeleri için kültürel değerlerin metinlerde çok miktarda sunulması gerekmektedir. Çünkü bu düzeyde artık öğrencilerin hedef dil ile ilgili sözdizimsel özelliklerini ve söz varlığını kavramış olmalarından dolayı iletişim kurmada sorun yaşamayacaklarından kültürel bilgilerin daha fazla verilmesi daha yararlı olacaktır.

Tablo 4. Yeni Hitit Serisinde Yer Alan Atasözleri ve Deyimlerin Ünitelere Göre Dağılımı

A-Atasözleri D-Deyimler	Üniteler												Toplam
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
Yeni Hitit 1-A												1	1
Yeni Hitit 2-A					1						3	11	15
Yeni Hitit 3-A					11	4					8		23
Yeni Hitit 1-D	5						3		3				11
Yeni Hitit 2-D	4	12	14	3	5	4	5	6	2	2	8	12	77
Yeni Hitit 3-D	11	12	6	4	6	14	19	2	5		2		81

Tablo 4'te Atasözleri ve deyimlerin ünitelere göre dağılımını göstermektedir. Atasözlerinin kitap ünitelerindeki dağılımına bakıldığında sınırlı yer aldığı ya da dengeli olmadığı söylenebilir. Deyimler konusunda da Yeni Hitit 1 kitabında da aynı durum söz konusudur. Oysaki, Atasözleri ve deyimleri bilerek kullanmak, nerede ve nasıl kullanılacağını öğrencilere aktarmak, kime ve nasıl ifade edilebileceğini fark etmelerini sağlamak, hangi durumlarda ne kullanacağını sezebilmelerine yardımcı olmak dilin kullanımlarında ve değişik biçimlerindeki değer ve inançların anlaşılması ve uygulanabilmesi anlamına gelir. Dolayısıyla, öğrenciler de çok uluslu ortamlara dillerin ortak zenginlikleri olan atasözlerini öğrenirken, hem dil yapısını hem de kültürel kazanımları elde edeceklerdir. Bu sözler dil öğrenmenin canlı parçaları olarak bütünüyle müfredatta yer almalıdır.

Tablo 5. Yeni Hitit Serisinde Yer Alan Brooks'ün (1986) Kültürel Öğelerle İlgili Sınıflandırması

Aktarılabilecek kültür öğeleri	Temel	Orta	Yüksek
Selamlaşma, ayrılma, arkadaşlar arası ayaküstü konuşmalar	√	-	-
Kişilerarası konuşmalarda yaş, yakınlık derecesi, sosyal statüye resmi durumlara göre kullanılan sözler	√	√	-
Hedef dili öğrenirken yapılan hatalar ve bu hataların hedef kültürde yaratacağı etkiler	-	-	√
Söylenmemesi gereken kelimeler ve sorulmaması gereken sorular	-	-	-
Kelime ve yapı açısından yazım dili ve konuşma dili arasındaki farklar	√	√	√
Gelenekler, efsaneler, hikayeler	√	√	-
Edebiyat, okunan kitaplar, çocuk edebiyatı, çocuk şarkıları	-	-	√
Evde, okulda, halka açık alanlarda, askeri kurumlarda, törenlerde, vb. yerlerdeki kurallar	-	-	-
Festival tarihleri, sebepleri, kutlama şekilleri	√	√	-
Tatil zamanları, süreleri, tatilde gidilen yerler, yapılanlar	√	-	-
Oyunlar	-	-	√
Müzik	-	√	√
Ev hayvanları	-	√	-
Telefon konuşmaları	√	√	√
Arkadaşlık ilişkileri, kulüpler	-	√	-
Bir kişinin odasında bulunan kişisel eşyalar veya evdeki elektronik eşyalar	√	√	√
İklim şartları	-	√	-
Temizlik standartları	-	-	-
Sigara içme konusundaki yaklaşımlar	-	-	-
Sağlık sistemi	√	-	-
Yarışmalar, sporlar, hobiler	√	√	-

Tablo 5'in Devamı

Randevu verilmesi ve randevuya geliş saatleri	√	-	-
Birini bir yere davet etme, çıkma teklif etme, flört	-	-	-
Trafik	√	-	-
Radyo ve televizyon programları	√	-	√
Mektup yazma, postane sistemi	√	-	-
Evde yenen yemekler, masadaki oturma düzeni, yemekteki konuşmalar	-	-	-
Dışarıda yenen yemekler ve yendiği yerler	√	-	-
İçecek ve alkol kullanımı	√	-	-
Yemek arası yiyip içme	-	-	-
Tiyatro, sinema	√	√	√
Oyun alanları	-	-	-
Gece hayatı	√	-	-
Müzeler, sergiler, hayvanat bahçeleri	-	√	-
Ulaşım	√	-	-
Şehir ve kırsal kesim arasındaki farklar	√	√	-
Para biriktirme, tasarruf yöntemleri	-	-	√
Meslek çeşitleri, gözde meslekler, iş olanakları	√	√	-

Yeni Hitit serisindeki kitaplarında yer alan kültürel öğeler, Brooks'un (1986) sınıflandırmasına göre incelendiğinde yukarıdaki tabloda kültürel özelliklere sahip oldukları görülmektedir. Ancak, ünitelerdeki kültürel öğelerin dağılımından daha da önemlisi, tüm kültürel öğeleri içine alacak şekilde metinlerin hazırlanması ve yukarıdaki tabloda olmayan öğelere yer verilmesi gerekmektedir (Örneğin, söylenmemesi gereken kelimeler ve sorulmaması gereken sorular; Evde, okulda, halka açık alanlarda, askeri kurumlarda, törenlerde, vb. yerlerdeki kurallar; Temizlik standartları; Sigara içme konusundaki yaklaşımlar; Birini bir yere davet etme, çıkma teklif etme, flört; Evde yenen yemekler, masadaki oturma düzeni, yemekteki konuşmalar; ve yemek arası yiyip içme vb.). Bu şekilde öğrencilerin değişik kültür değerleri anlamaları ve dili uygularken kullanmaları mümkün olabilir.

4. TARTIŞMA VE SONUÇ

Dil öğreniminin temel amacı iletişim kurabilmektir. Hedef dili öğrenmek kültürel bağlamdan ayrı düşünülemez. Yabancı Dil Olarak Türkçe Ders kitaplarında hedef dil kültürünü içeren metinlere yer verirken toplumsal kurallar, söz eylemler, deyimler gibi dilin iletişimsel boyutunu oluşturan etkinliklere de yer verilmelidir. Başka bir ifadeyle öğrencilerin anlama ve anlatma becerilerinin geliştirilmesi seçilen metinlerde yer alan kültürel öğelerin çözümlenmesi ve değerlendirilmesiyle sağlanabilir. Bu yönüyle metin türlerinin hedef dildeki söz varlığını etkin şekilde içerecek şekilde seçimi ve hazırlanması çok önemlidir. Türkçe öğretiminde, öğrencilerin ilgi, ihtiyaç ve dil aşamalarına uygun olarak seçilen nitelikli metinler, onların duygu ve düşünce eğitiminde önemli sorumluluklar üstlenir. Bunun içinde Türkçeyi yabancı dil olarak öğreten kişi, kurum ve kuruluşların ders kitaplarını hazırlarken müfredatı yeniden gözden geçirerek Türkçenin daha etkili ve hızlı bir şekilde öğrenilecek şekilde metinlere yer vermeleri yararlı olacaktır. Unutulmamalıdır ki günlük yaşamda sıkça yer alması olağan olan deyim ya da atasözlerinin öğrenilmesi öğrencilerin iletişim kurmalarını kolaylaştıracak ve dilde yetkin olmalarına katkıda bulunacaktır.

KAYNAKLAR

- Alptekin, C. (1993). Target-Language Culture In Efl Materials. *Elt Journal* 47/2, 136-143
- Bayyurt, Y ve Yaylı, D. (Eds.). (2009). *Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Kültür Kavramı ve Sınıf Ortamına Yansımaları, Politika Yöntem ve Beceriler*, Ankara: Anı Yayıncılık.
- Brooks, N. (1986). *Culture In The Classroom, Culture Bound*, (Ed. J. M. Valdes), Cambridge: Cambridge University Press.

- Cortazzi, M. ve JIN, L. (1999). Cultural Mirrors: Materials and Methods in the EFL Classroom. In E. Hinkel (Ed.), *Culture In Second Language Teaching And Learning*, Cambridge: Cambridge University Press.
- Çakır, İ. (2006). Developing Cultural Awareness In Foreign Language Teaching, *Turkish Online Journal Of Distance Education-Tojde*, 7 (3), 12.
- Garrido, M. L. (2008). *Developing Intercultural Competence Using The Textbooks, Modulo Mivci: Ci En La Enseñanza Plurilingue*, 15.05.2010 tarihinde www.Lara25.Com/Mywebdisk/Ci-Ep/Icintxtbooks.Pdf adresinden alınmıştır.
- Kaili, H. ve Çeltek, A. (2010). Türkçe Okuma Kitabı. *Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Yeni Çalışmalar:8.Dünyada Türkçe Öğretimi Sempozyumu Bildirileri*, Ankara Üniversitesi Basımı 134-145.
- Kılıçkaya, F. (2004). *Guidelines To Evaluate Cultural Content In Textbooks*, 20.10.2010 tarihinde <http://iteslj.org/Techniques/Kilickaya-CulturalContent/> adresinden alınmıştır.
- Özışık, C. (2007). *Devlet Okullarındaki Yabancı Dil Derslerinde Hedef Kültüre Ait Öğelerin Aktarımı*, 05.05.2010 tarihinde www.Engilish.Com/Yukseklisans.Htm adresinden alınmıştır.
- Tüm, G. (2010). Türkçe Alıştırma Kitabım. *Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Yeni Çalışmalar: 8. Dünyada Türkçe Öğretimi Sempozyumu Bildirileri*, Ankara Üniversitesi Basımı 134-145.
- Vygotsky, L. S. (1986). *Thought and Language*. Usa: Massachusetts Institute of Technology.
- Yaylı, D. (2007). Yabancı Dil Olarak Türkçe Programı Öğrencilerinin Türkçeye ve Türkiye'ye İlişkin Görüşleri. *Eğitim Araştırmaları-Eurasian Journal Of Educational Research*, 26, 221-232.
- Yorulmaz, B. (2000). Öğretmen Ve Öğrenci Açısından Türkçe Öğretiminde Kitap ve Yöntem Sorunu. *Uluslararası Dünyada Türkçe Öğretimi Sempozyumu*, Ankara Üniversitesi Basımevi, 195.

Extended Abstract

Course books teaching Turkish as a foreign language play a vital role in order to teach both the language and culture. However, even though there are several coursebooks teaching Turkish these books might be insufficient to transfer the cultural information for the needs of learners of Turkish. The reason for this may be explained that these books are usually based on grammar and the other skills; that's why, cultural aspects of the language may be ignored or the books might include specific information but culture. However, the course book means that learners find communicative usage in it in order to communicate with people of that language in different situations.

The aim of this study is to take into consideration of the use of cultural items in the Turkish language teaching books titled YENİ HİTİT, the mostly common used ones in the field. In order to reach the data, all the texts in these books are analyzed and the results show that the cultural items are not distributed equally throughout the units in the books. The research questions guided the study are as follows:

1. To what extend is the cultural information included in the coursebooks?
2. Are proverbs and idioms included in the units of the books equally or the distribution is ignored during the preparation of the texts?

The data were obtained throughout the twelve units of three books titled YENİ HİTİT 1, 2, and 3 (Beginners, Intermediate, and Advanced) by taking into account all the texts in terms of cultural items. Limitation of this study is lack of study books of the series. However, the reason for this decision resulted from the fact that the study books would include the same themes and vocabulary given in the course books. The collected data were analyzed through Concordance 3.3. Based upon the research findings, it was observed that the course books included cultural items as follows:

1. The course book YENİ HİTİT 1 (Beginners) lack proverbs, idioms and cultural items even though these are very important to facilitate communication and to show the richness of the language. For instance, 46.67 % of the reading texts in this book is about general subjects and only 38.33 % of it includes Turkish culture. At the beginning level, it should be important to

introduce the target culture to the learners. If this ratio were higher, the learners would develop their general view and language skills about how the language functions in community.

2. The course book YENİ HİTİT 2 (Intermediate) has enough proverbs, idioms and cultural items. For instance, the texts including cultural items are seen as 45% in the target language and general items are 35%. However, when the distribution of these items are taken into account it is observed that either they do not take in all the units or they are distributed in one unit or even they miss in some units. In order to realize the usage of these items and to practice in the language, it is expected that they should be distributed in all units equally or considering the theme.
3. The course book YENİ HİTİT 3 (Advanced) has proverbs, idioms and cultural items in different units. However, when the ratio of the usage of these items are taken into consideration, it is seen that the general topics are given more place in the reading texts than the cultural items in the target language (General topics 57 %, Turkish culture 17 %). Especially in the advanced level, the learners are familiar with the language structure, ready to practice in the target language, and their comprehension level is high; therefore, it is expected that the cultural items in the target language should be included more than 17 %.

Consequently, as the main purpose of learning a language is to communicate and understand of each other, cultural items and language structure can never be separated from each other. Therefore, while preparing the reading texts in the course books, cultural items, social rules, proverbs, sayings, idioms should be considered as vital parts of the books as these reflect the way how people feel and do in that culture and the way how the language functions in the society. Briefly, these are very important parts in the communicative part of the language. Therefore, the reading textbooks should be organized more effective and useful for practising in the real communication. Because, students' realizing the real communication and developing real practice results from the fact that the real usage in the texts modeling them. This is how the learners will be motivated to practice the target language.